Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

13 февруари 2025 година*

„Преюдициално запитване — Селско стопанство — Обща селскостопанска политика — Регламент (ЕО) № 1782/2003 — Схема на единно плащане — Член 33 — Регламент (ЕО) № 795/2004 — Права на плащане — Допустимост на подпомагането — Член 15 — Понятие „разделяне“ — Намаляване на земеделските площи след временното предоставяне на правата за плащане — Значение на това намаляване за окончателното предоставяне на помощта“

По дело C-625/23

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Corte suprema di cassazione (Касационен съд, Италия) с акт от 17 юли 2023 г., постъпил в Съда на 12 октомври 2023 г., в рамките на производство по дело

Società Agricola Circe di OL Società Semplice

срещу

ST, от свое име и като управител на индивидуално предприятие Agricola Case Rosse di ST,

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA),

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: T. von Danwitz, заместник-председател на Съда, изпълняващ функцията на председател на шести състав, A. Kumin (докладчик) и I. Ziemele, съдии,

генерален адвокат: M. Campos Sánchez-Bordona,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за ST, от свое име и като управител на индивидуално предприятие Agricola Case Rosse di ST, от G. M. Masoni, avvocato,

* Език на производството: италиански.

– за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от M. Di Benedetto и E. Feola, avvocati dello Stato,

– за Европейската комисия, от A. C. Becker и F. Moro, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 (ОВ L 270, 2003 г., стр. 1), както и на член 15 от Регламент (ЕО) № 795/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за определяне на подробни правила за прилагането на схемата за единно плащане, предвидена в Регламент (ЕО) № 1782/2003 относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители (ОВ L 141, 2004 г., стр. 1).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Società Agricola Circe di OL Società Sempcice (наричано по-нататък „Società Agricola Circe“), от една страна, и ST, от свое име и като управител на индивидуално предприятие Agricola Case Rosse di ST (наричано по-нататък „Agricola Case Rosse“), и от друга страна, Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA) (Агенция за предоставяне на помощи в областта на земеделието, Италия), относно окончателното предоставяне на права на плащане в рамките на схемата за единно плащане на Società Agricola Circe.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент № 1782/2003

3 Регламент № 1782/2003 е отменен с Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 година за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 2009 г., стр. 16; Поправка, ОВ L 43, 2010 г., стр. 7).

4 Съгласно съображения 6, 21, 24, 25, 28, 29 и 30 от Регламент № 1782/2003:

„(16) Идентификацията на селскостопанските парцели е един ключов елемент за правилното прилагане на схемите, свързани с площите. […]

[…]

(21) Схемите за подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика предоставят директно подпомагане на доходите, в частност с цел да се осигури добър стандарт на живот на населението в земеделските райони. Тази цел е в тясна връзка със запазването на селските райони. С цел да се предотврати погрешното разпределение на средствата на Общността, няма да се полагат никакви плащания на земеделските производители, които изкуствено са създали условия, за да получат такива плащания.

[…]

(24) За да се повиши конкурентоспособността на селското стопанство на Общността и да се насърчи качеството на храните и стандартите за опазване на околната среда, е необходимо да се предвиди намаляване на институционализираните цени на селскостопанските продукти и да се увеличат цените на производство за селските стопанства в [Европейската общност]. За да се постигнат тези цели и да се насърчи едно по-пазарно ориентирано и устойчиво земеделие, е необходимо да се доведе докрай преминаването от подпомагане на производството към подпомагане на земеделския производител, като се използва система за помощ, отделена от производството за всяко стопанство. И докато отделянето на помощта от производството няма да промени самите суми, които се плащат на земеделските производители, то значително ще увеличи ефективността на помощта за доходите. Следователно, удачно е единното плащане на стопанство да се подчини на условието за спазване на стандартите в областта на околната среда, здравето и хуманното отношение към животните, както и поддържането на стопанството в добро селскостопанско и екологично състояние.

(25) Тази система трябва да обединява цяла съвкупност от съществуващи плащания, получавани от земеделския производител по линия на различни схеми в едно-единствено плащане, определено на базата на предишните плащания през даден референтен период, коригирани, за да се вземе предвид пълното прилагане на мерките, въведени в рамките на План 2000 и промените в сумите на помощта, заложени в настоящия регламент.

[…]

(28) С цел да остави на земеделските производители свободата да избират какво да произвеждат на своята земя, включително продукти, за които помощите все още са обвързани с производството, като по този начин се повишава ориентацията към пазара, единното плащане не трябва да бъде зависимо от производството на някакъв конкретен продукт. Въпреки това, с цел да се избегнат нарушенията на конкуренцията, определени продукти трябва да бъдат изключени от производство на земя с право на помощи.

(29) С цел да се установи сумата, която даден земеделски производител има право да получи по силата на новата схема, е удачно да се изхожда от сумите, които са му били дадени през някакъв референтен период. […] Единното плащане трябва да бъде установено на нивото на стопанството.

(30) Общата сума, която едно стопанство следва да получи, трябва да се раздели на части (права на плащания) и да е обвързана с определен брой хектари с право на помощи, които следва да бъдат определени, с цел да се улесни прехвърлянето на правата за премии. За да бъдат избегнати спекулативни прехвърляния, които водят до натрупването на права на плащане, без те да са покрити от съответстваща селскостопанска база, е удачно при отпускането на помощта да се направи връзка между правата и определен брой хектари с право на помощи, както и възможността да се намали прехвърлянето на права в даден регион. Специални разпоредби трябва да се заложат за помощите, които са директно свързани с площите, като се вземат предвид специфичните условия на оглеждане на овцете и козите“.

5 Член 1 от посочения регламент има следната редакция:

„Настоящият регламент установява:

[…]

– подпомагане на доходите на земеделските производители (наричано по-нататък „схема на единно плащане“);

[…]“.

6 Член 2 от посочения регламент предвижда:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните дефиниции:

а) „земеделски производител“: е физическо или юридическо лице, или група физически или юридически лица, независимо какъв статут се предоставя на тази група и на нейните членове от националното законодателство, чието стопанство се намира на територията на Общността, […] и който упражнява селскостопанска дейност,

б) „стопанство“ е всяка производствена единица, управлявана от един земеделски производител, намираща се на територията на една държава членка,

в) „селскостопанска дейност“ е производството, развъждането или отглеждането на селскостопански продукти, включително прибирането на реколтата, доенето, размножаването на животните и отглеждането на животни за селскостопански цели или поддържането на земята в добро селскостопанско и екологично състояние, […]

[…]“.

7 Член 33 от Регламент № 1782/2003, озаглавен „Допустимост до право на помощи“, предвижда:

„1. Земеделските производители имат достъп до схемата за единно плащане при условие че:

[…]

3. В случай на сливания през референтния период или не по-късно от 31 декември на годината, предхождаща тази на прилагането на схемата на единно плащане, земеделският производител, който управлява новосъздаденото стопанство, има достъп до схемата на единно плащане при същите условия като земеделският производител, който първоначално е управлявал стопанството.

В случай на разделяния през референтния период или не по-късно от 31 декември на годината, предхождаща тази на прилагането на схемата на единно плащане, земеделските производители, които управляват стопанствата, имат пропорционален достъп до схемата на единно плащане при същите условия като земеделския производител, който първоначално е управлявал стопанството. »

8 Член 36, параграф 1 от посочения регламент предвижда:

„Помощ по схемата на единно плащане се изплаща по силата на правата на плащания, определени в глава 3, заедно с равен брой хектари, даващи право на помощ, определени в член 44, параграф 2“.

9 Член 38 от посочения регламент предвижда:

„Референтният период включва календарните 2000, 2001 и 2002 години“.

10 Глава 3 от Регламент № 1782/2003, озаглавена „Права за получаване на плащания“, съдържа член 43 от този регламент, от своя страна озаглавен „Определяне на правото за получаване на плащания“, който предвижда в параграф 1:

„Без да се засяга член 48, всеки земеделски производител получава право на плащане на хектар, което се изчислява като се раздели референтното количество на средната аритметична стойност на броя на хектарите за трите години, които по време на референтния период са му дали право на преките плащания, изброени в приложение VI.

Общият брой на правата за плащане е равен на гореспоменатия среден брой хектари.

[…]“.

11 Член 44, параграфи 1 и 2 от посочения регламент гласи:

„1. Всички права на плащане, свързани с хектари, дават право на плащане на сумата, определена съгласно правото на плащане.

2. „Хектар, даващ право на помощ“ означава всякакъв вид селскостопанска площ в стопанството, заета от обработваема земя и постоянни пасища, освен площите, засадени с многогодишни култури, гори или които се използват за неселскостопански дейности“.

Регламент № 795/2004

12 Регламент № 795/2004 е отменен с Регламент (ЕО) № 1120/2009 на Комисията от 29 октомври 2009 година за определяне на подробни правила за прилагането на схемата за единно плащане, предвидена в дял III от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители (ОВ L 316, 2009 г., стр. 1).

13 Съгласно съображения 1, 2, 10 и 11 от Регламент № 795/2004:

„(1) Трябва да бъдат установени подробни правила за прилагането на дял III от Регламент [№ 1782/2003], който установява схемата за единно плащане на земеделските производители.

(2) С цел по-голяма яснота е уместно да се установят някои дефиниции. Където това е подходящо, следва да бъдат използвани дефинициите, които вече се прилагат в подобни ситуации и/или които вече са били използвани години наред.

[…]

(10) С цел да се улесни прилагането на схемата за единно плащане, е подходящо на държавите членки да им бъде разрешено вече да могат да действат в годината, предхождаща първата година на прилагането на схемата за единно плащане по отношение на идентификацията на потенциалните бенефициенти на схемата и, по-специално, в случай на изменения на стопанството вследствие на наследяване или промени в правния статус и по отношение на временното разпределение на правата за плащане.

(11) Член 33 от Регламент [№ 1782/2003] позволява на земеделските производители да имат достъп до схемата за единно плащане при специфични обстоятелства. С цел да се предотврати използването на такива обстоятелства за избягване на прилагането на правилата за нормални прехвърляния на едно стопанство заедно с прикачените към него референтни количества, трябва да бъдат предвидени някои условия и дефиниции за прилагането на такива обстоятелства“.

14 Член 1 от Регламент № 795/2004 гласи:

„Настоящият регламент установява подробни правила за прилагането на схемата за единно плащане, предвидена в дял III от Регламент [№ 1782/2003]“.

15 Член 2 от Регламент № 795/2004 гласи:

„За целите на дял III от Регламент [№ 1782/2003] се прилагат следните дефиниции:

[…]

й) „производствена единица“ означава поне една площ, която е дала право на преки плащания по време на референтния период, включително площ, която е била използвана за производството на фураж, по смисъла на член 43, параграф 3 от [№ 1782/2003] или поне едно животно, което би дало право на преки плащания по време на референтния период, и когато това е приложимо, съпътствано от съответстващото право на премия;

[…]“.

16 Член 15 от Регламент № 795/2004, озаглавен „Сливания и разделяния“, предвижда в параграф 2:

„За целите на член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент [№ 1782/2003] „разделяне“ означава разделянето на един земеделски производител, по смисъла на член 2, буква а) от Регламент [№ 1782/2003], на поне двама отделни земеделски производители, по смисъла на член 2, буква а) от Регламент [№ 1782/2003], от които поне един продължава да се контролира с оглед на управление, ползи и финансови рискове от поне едно от физическите или юридически лица, които първоначално са управлявали стопанството, или разделянето на един земеделски производител, по смисъла на член 2, буква а) от Регламент [№ 1782/2003], на поне един нов отделен земеделски производител, по смисъла на член 2, буква а) от Регламент [№ 1782/2003], като в този случай другият земеделски производител продължава да бъде контролиран с оглед на управление, ползи и финансови рискове от земеделския производител, който първоначално е управлявал стопанството.

Броят и стойността на правата за плащане се установяват на базата на референтната сума и броя на хектарите, които се отнасят до прехвърлените производствени единици от първоначалното стопанство“.

Италианското право

17 C decreto ministeriale n. 1688 (Министерски декрет № 1688) от 20 юли 2004 г., Decreto ministeriale n. 1788 (Министерски декрет № 1788) от 5 август 2004 г. и decreto ministeriale n. 2026 (Министерски декрет № 2026) от 24 септември 2004 г. правилата за прилагане на Регламенти № 1782/2003 и № 795/2004 са приети в италианското право.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

18 Братята OL и ST притежават дял в дружеството Società Agricola Circe di ST e OL към датата на подаване на заявлението за предоставяне на права на плащане по схемата за единно плащане, подадено от посоченото дружество, и към датата на временно предоставяне на 130 права на плащане въз основа обработваната от посоченото дружество площ.

19 На 1 август 2002 г. след временното предоставяне на тези права двамата братя сключват споразумение, което предвижда поредица от свързани правни сделки, а именно прехвърляне на дялове от същото дружество, но и на дялове от трето дружество и прехвърляне на обработваеми площи. Като последица от тези различни сделки дружеството Società Agricola Circe, а именно новото дружество, учредено единствено от OL

и неговата съпруга, вече не притежава за обработване всички хектари, посочени в заявлението за предоставяне на правата на плащане по схемата на единно плащане, въз основа на която са били временно предоставени тези права.

20 AGEA окончателно разпределя 71 права на плащане на Società Agricola Circe. От преписката, с която разполага Съдът, е видно, че останалите 59 права на плащане, които са били временно разпределени, са били предоставени окончателно на Agricola Case Rosse, което от септември 2002 г. обработва земите, прехвърлени от Società Agricola Circe di ST e OL.

21 На 5 юни 2006 г. Società Agricola Circe предявява иск пред Tribunale di Roma (Първоинстанционен съд Рим, Италия) срещу AGEA, ST и Agricola Case Rosse, за да се установи правото му да му бъдат изплатени помощи, съответстващи на 130 права на плащане, както и за осъждане на последните да заплатят обезщетение за вреди, с мотива че окончателното предоставяне на 71 права на плащане е незаконосъобразно, тъй като не произтича от същинско разделяне на Società Agricola Circe di ST e OL. Според жалбоподателя в главното производство е извършено само прехвърляне на дружествени дялове от Società Agricola Circe di ST e OL. Според Società Agricola Circe е налице само прехвърляне на дялове от Società Agricola Circe di ST e OL.

22 С решение от 27 юни 2011 г. Tribunale di Roma (Първоинстанционен съд Рим) отхвърля иска. Това решение е потвърдено с решение на Corte di appello di Roma (Апелативен съд Рим, Италия) от 21 април 2017 г.

23 Последната юрисдикция тълкува член 33, параграф 3 от Регламент № 1782/2003, и по-точно съдържащото се в него понятие „разделяне“, като приема, че това понятие е използвано в посочения регламент в широк и „неспецифичен“ смисъл. Така според посочената юрисдикция посоченото понятие се отнася не до понятието, определено в дружественото право, а до всички положения, при които един земеделски производител се явява правоприемник на друг и които предполагат промяна на първоначално обработваната площ. Освен това същата юрисдикция уточнява, че помощите трябва да са свързани с обработваната площ. Поради това тя разпределя пропорционално на земеделския производител, който е обработвал земите, прехвърлени през септември 2002 г., а именно на Agricola Case Rosse, някои от правата на плащане, които са били временно разпределени на Società Agricola Circe di ST e OL.

24 Società Agricola Circe подава жалба срещу решението от 21 април 2017 г. пред Corte suprema di cassazione (Върховен касационен съд, Италия), запитващата юрисдикция, като поддържа по-специално, че това решение нарушава и прилага неправилно член 15 от Регламент № 795/2004, член 2, буква а), членове 33, 38, 45 и 46 от Регламент № 1782/2003, както и законодателството, с което италианската държава е приела реда и условията за прилагане на тези разпоредби на Съюза, а именно министерски декрети № 1668 от 20 юли 2004 г., № 1788 от 5 август 2004 г. и № 2026 от 24 септември 2004 г.

25 В подкрепа на касационната си жалба Società Agricola Circe изтъква по-специално, че релевантните разпоредби от правото на Съюза определят термина „разделяне“, като визира единствено положението, при което земеделско стопанство е разделено на две нови стопанства. Така самото прехвърляне на земи било ирелевантно за окончателното предоставяне на правата на плащане.

26 Според запитващата юрисдикция за решаването на спора, с който е сезирана, е необходимо тълкуване на член 15 от Регламент № 795/2004 и на член 33 от Регламент № 1782/2003, както и на други разпоредби от последния регламент, за да се определи, първо, обхватът на понятието „разделяне“ на земеделското стопанство. Второ, дори да се предположи, че това понятие съответства на понятието, възприето в дружественото право, включително по-специално в Директива (ЕС) 2019/2121 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с презграничните преобразувания, сливания и разделяния (ОВ L 2019, 321 г., стр. 1), и следователно не обхваща положение като това, с което е сезирана, такова тълкуване би било необходимо и за да се определи дали и в каква степен намаляване на обработваната площ, настъпило след подаването на заявлението за предоставяне на права на плащане и временното им предоставяне, но преди окончателното предоставяне на тези права, би било релевантно за това окончателно предоставяне.

27 При тези условия Corte suprema di cassazione (Върховен касационен съд) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните въпроси:

„1) Трябва ли понятието „разделяне“, съдържащо се в член 33, параграф 3 от Регламент [№ 1782/2003] и в член 15 от Регламент [№ 795/2004], да се разбира във връзка с института на дружественото право и следователно да предполага промяна на дружеството, с която се разделя първоначалното имущество и съвкупността от обработваемите площи на едно предприятие в две отделни имущества, принадлежащи на различни правни субекти, или може да се тълкува разширително и по този начин да се прилага към всеки облигационен юридически факт, чийто краен резултат води до предоставяне на първоначалното имущество и съвкупността от обработваемите площи на първоначалното дружество „земеделски производител“ на два различни субекта, включително чрез прехвърляне на дялове и актове за продажба на земи?

2) Съгласно правилното тълкуване, което следва да се даде на разпоредбите на Регламент № 1782/2003 (членове 2, 23, 24, 33, 34, 36, 38, 43 и 44) за целите на окончателното предоставяне на правата на плащане по ОСП, при първото прилагане на единното плащане от значение ли е намаляването на обработваемата площ и допустимата за подпомагане земя, извършено през 2002 г. след подаването на молбата от страна на „земеделския производител“ и временното предоставяне на правата, ако то е настъпило вследствие на сделки за прехвърляне на част от съответните земи още през 2002 г., и може ли това намаляване да се извърши и служебно при окончателното предоставяне?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

28 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003 във връзка с член 15, параграф 2 от Регламент № 795/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „разделяне“ по смисъла на тези разпоредби обхваща положение, при което свързани правни сделки, извършени между няколко земеделски производители през референтния период, включващи прехвърляне на дружествени дялове и обработваеми земеделски площи, водят до това, че първоначалното имущество на земеделския стопанин и всички тези площи се разпределят

на двама нови отделни земеделски стопани, дори когато това положение не представлява „разделяне“ по смисъла на дружественото право на Съюза, и по-специално на Директива 2019/2121.

29 В самото начало следва да се отбележи, първо, че обстоятелството, че Регламенти № 1782/2003 и № 795/2004 са отменени, е без значение за предмета на спора в главното производство, тъй като от данните, с които разполага Съдът, е видно, че в случая тези регламенти са приложими ratione temporis.

30 В този контекст следва да се отбележи, второ, че съгласно член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003, ако се извършват разделяния през референтния период, който съгласно член 38 от този регламент включва календарните 2000—2002 години или не по-късно от 31 декември на годината, предхождаща годината на прилагане на схемата за единно плащане, земеделските стопани, които са страни по това разделяне и които управляват съответните стопанства, имат „пропорционален“ достъп до схемата за единно плащане, а именно до подпомагане на доходите.

31 От акта за преюдициално запитване обаче е видно, без това да се оспорва, че свързаните правни сделки, довели по-специално до намаляване на обработваемите земеделски площи за Società Agricola Circe в сравнение с площите, обработвани от Società Agricola Circe di ST e OL, са извършени през 2002 г. и следователно през референтния период, определен в член 38 от Регламент № 1782/2003.

32 Трето, следва да се отбележи, че според запитващата юрисдикция понятието „разделяне“, определено в дружественото право, предполага промяна на едно дружество, която води до разделяне на първоначалното имущество и на всички обработваеми площи на това дружество на две отделни имущества, принадлежащи на различни правни субекти. В това отношение тя се позовава по-специално на Директива 2019/2121, която съдържа определение на това понятие. Освен това тази юрисдикция констатира, че в случая Società Agricola Circe di ST e OL не било разделено по смисъла на дружественото право. От това следвало, че само тълкуване на посоченото понятие, по-широко от прилаганото в дружественото право, би позволило на запитващата юрисдикция да приеме, че Società Agricola Circe di ST e OL е била разделена по смисъла на член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003 във връзка с член 15, параграф 2 от Регламент № 795/2004.

33 За целите на тълкуването на последните разпоредби следва да се припомни, че Регламент № 795/2004, съгласно член 1 във връзка със съображение 1 от него, установява подробни правила за прилагане на схемата на единно плащане, предвидена в дял III от Регламент № 1782/2003. За тази цел, както следва от съображение 2 от Регламент № 795/2004, посоченият регламент установява редица определения с цел по-голяма яснота.

34 Така съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 795/2004 за целите на член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003 „разделяне“ означава разделянето на земеделски стопанин, както е определено в член 2, буква а) от Регламент № 1782/2003, на най-малко двама нови отделни земеделски стопани, като поне единият от тях остава контролиран по отношение на управлението, ползите и финансовите рискове от поне едно от физическите или юридическите лица, които първоначално управляват стопанството, или разделянето на земеделски стопанин по смисъла на член 2, буква а) на поне един нов отделен земеделски

стопанин, като другият остава контролиран по отношение на управлението, печалбите и финансовите рискове от земеделския производител, който първоначално е управлявал стопанството.

35 Следва да се констатира, че в текста на тези разпоредби по никакъв начин не се споменават актове от правото на Съюза относно дружественото право като Директива 2019/2121, които предвиждат по-ограничително определение на понятието „разделяне“.

36 Освен това от текста на посочените разпоредби следва, че те не съдържат и препращане към правото на държавите членки, що се отнася до определянето на понятието „разделяне“ за целите на прилагането на член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003.

37 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда, както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определянето на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Европейския съюз, при което да се отчитат не само съдържанието, но и контекстът ѝ и целта, преследвана със съответната правна уредба (вж. в този смисъл решения от 25 октомври 2012 г., Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, т. 34 и цитираната съдебна практика, и от 20 април 2023 г., EEW Energy from Waste, C-580/21, EU:C:2023:304, т. 23 и цитираната съдебна практика).

38 Дали член 15, параграф 2 от Регламент № 795/2004 определя понятието „разделяне“ като разделяне на земеделски стопанин на най-малко двама нови отделни земеделски стопани, като поне единият от тях остава контролиран по отношение на управлението, ползите и финансовите рискове от поне едно от физическите или юридическите лица, които първоначално управляват стопанството, или на поне един нов отделен земеделски стопанин, като другият остава контролиран по отношение на управлението, печалбите и финансовите рискове от земеделския производител, който първоначално е управлявал стопанството, тази разпоредба не уточнява каква форма трябва да приеме сделката по разделяне на земеделския производител, управляващ първоначалното стопанство, за да попадне в обхвата на това понятие, и следователно за да могат земеделските стопани, управляващи стопанствата, произтичащи от такова разделяне, да се ползват от схемата на единно плащане. Така, като се съсредоточава върху положението, което е резултат от такава операция, посочената разпоредба дефинира това понятие с оглед на последиците от тази сделка.

39 От това следва, че текстът на член 15, параграф 2 от Регламент № 795/2004 позволява да се приеме, че понятието „разделяне“ по член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003 се прилага към положение, произтичащо от свързани правни сделки, и по-специално от прехвърляне през референтния период на обработваеми земеделски площи, макар това положение да не попада непременно в обхвата на понятието „разделяне“, определено в други актове на дружественото право на Съюза, включително по-специално Директива 2019/2121.

40 Това тълкуване се потвърждава от общата структура на Регламент № 1782/2003, както и от преследваната от него цел.

41 В това отношение следва да се отбележи, на първо място, че от член 36, параграф 1 от Регламент № 1782/2003 във връзка с член 43, параграф 1 от този регламент и с член 44, параграф 1 от него следва най-напред, че подпомагането на доходите на земеделските стопани, което се предоставя по схемата за единно плащане, се изплаща по силата на правата на плащания, на следващо място, че всеки земеделски стопанин има право на плащане на хектар, даващ право на такова подпомагане, и накрая, че всички права на плащане, свързани с хектари, даващи право на помощ, дават право на заплащане на определената от това право сума.

42 Ето защо следва да се приеме, че Регламент № 1782/2003 признава наличието на връзка между, от една страна, правата на плащане, въз основа на които се изплаща подпомагането на доходите, и от друга страна, земеделските площи (вж. в този смисъл решение от 21 януари 2010 г., Van Dijk, C-470/08, EU:C:2010:31, т. 28—30).

43 Наличието на тази връзка обаче е отразено и в рамките на сделка по разделяне на земеделски производител, извършена през референтния период. Всъщност от член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003 във връзка с член 15, параграф 2, втора алинея от Регламент № 795/2004 следва, че поради разделянето броят на правата на плащане на всеки от земеделските стопани, управляващи част от първоначалното стопанство, трябва задължително да е по-малък от този, който е бил изплатен на цялото земеделско стопанство.

44 Така съгласно първата разпоредба в случай на разделяния през референтния период или не по-късно от 31 декември на годината, предхождаща тази на прилагането на схемата на единно плащане, земеделските производители, които управляват съответните стопанства, имат пропорционален достъп до схемата на единно плащане при същите условия като земеделския производител, който първоначално е управлявал стопанството. Освен това съгласно втората от посочените разпоредби броят и стойността на правата на плащане се определят въз основа по-специално на броя хектари, съответстващи на прехвърлените производствени единици на първоначалното стопанство.

45 На второ място, що се отнася до преследваната с Регламент № 1782/2003 цел, следва да се припомни най-напред, че както е посочено в съображение 24 от този регламент, последният има за цел да позволи преминаването от подпомагане на производството към подпомагане на земеделския производител чрез прогресивно намаляване на преките плащания и въвеждане на схема за помощ, отделена от производството, а именно единното плащане, определено на базата на предходните права през даден референтен период, за да направи земеделските производители на Съюза по-конкурентоспособни (решение от 19 септември 2013 г., Panellinios Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou, C-373/11, EU:C:2013:567, т. 17).

46 По-нататък, от съображение 29 от Регламент № 1782/2003, съгласно което единното плащане следва да се определя на равнището на земеделското стопанство, следва, че законодателят на Съюза е искал да запази изплащането на помощта въз основа на правата на плащане на хектар за земеделския стопанин, който действително управлява земеделското стопанство, а именно съвкупност от производствени единици.

47 В това отношение следва да се отбележи, че Съдът вече е постановил, че определена селскостопанска площ е част от стопанството на земеделския производител, когато той има право да я управлява, за да може да извършва селскостопанска дейност, тоест когато

по отношение на тази площ разполага с достатъчна самостоятелност за осъществяване на своята селскостопанска дейност (решение от 9 юни 2016 г., Planes Bresco, C-333/15 и C-334/15, EU:C:2016:426, т. 37 и цитираната съдебна практика).

48 Накрая, както следва от съображение 30, Регламент № 1782/2003 има за цел и да бъдат избегнати спекулативни прехвърляния, които водят до натрупването на права на плащане, без те да са покрити от съответстваща селскостопанска база.

49 Да се тълкува обаче понятието „разделяне“, предвидено в член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003, в смисъл, че не би позволило да се приеме, че нов земеделски стопанин, на когото през референтния период са прехвърлени в рамките на свързани правни сделки обработваеми земеделски площи, може да получи достъп до схемата на единно плащане, би застрашило всички преследвани с въпросния Регламент № 1782/2003 цели, посочени в точки 45, 46 и 48 от настоящото решение, доколкото това тълкуване би означавало, от една страна, че достъпът до тази схема се предоставя единствено и изцяло на земеделския стопанин, който вече не управлява тези площи, и от друга страна, че помощта ще бъде изплатена по силата на права на плащане, които вече не са свързани с посочените площи.

50 От всички гореизложени съображения следва, че член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003 във връзка с член 15, параграф 2 от Регламент № 795/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „разделяне“ по смисъла на тези разпоредби обхваща положение, при което свързани правни сделки, извършени между няколко земеделски производители през референтния период, включващи прехвърляне на дружествени дялове и обработваеми земеделски площи, водят до това, че първоначалното имущество на земеделския стопанин и всички тези площи се разпределят на двама нови отделни земеделски стопани, дори когато това положение не представлява „разделяне“ по смисъла на дружественото право на Съюза, и по-специално на Директива 2019/2121.

По втория въпрос

51 От акта за преюдициално запитване е видно, че вторият въпрос е поставен, в случай че отговорът на първия въпрос би означавал, че понятието „разделяне“, предвидено в член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент № 1782/2003 във връзка с член 15, параграф 2 от Регламент № 795/2004 препраща към понятието, използвано в дружественото право.

52 Предвид отговора на първия въпрос обаче не е необходимо да се отговаря на втория въпрос.

По съдебните разноски

53 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

Член 33, параграф 3, втора алинея от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 във връзка с член 15, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 795/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за определяне на подробни правила за прилагането на схемата за единно плащане, предвидена в Регламент (ЕО) № 1782/2003 относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители

трябва да се тълкува в смисъл, че

понятието „разделяне“ по смисъла на тези разпоредби обхваща положение, при което свързани правни сделки, извършени между няколко земеделски производители през референтния период, включващи прехвърляне на дружествени дялове и обработваеми земеделски площи, водят до това, че първоначалното имущество на земеделския стопанин и всички тези площи се разпределят на двама нови отделни земеделски стопани, дори когато това положение не представлява „разделяне“ по смисъла на дружественото право на Съюза, и по-специално на Директива (ЕС) 2019/2121 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с презграничните преобразувания, сливания и разделяния.

Подписи